

Raport z wyników ankiety dla uczniów „ Motywacja do nauki przedmiotów ogólnokształcących w szkole zawodowej”

przeprowadzonej w ramach projektu

***„ Doskonalenie kompetencji kluczowych przez
nauczycieli, drogą do uczniowskiego sukcesu”***,

Program Erasmus +, Akcja A1, mobilność kadry edukacji
szkolnej w sektorze edukacja szkolna,

2018 – 2021.

Kraków, 30 sierpnia 2021 r.

I. CEL PRZEPROWADZONEGO BADANIA

Priorytetem nauczania w szkole średniej zawodowej, jest przede wszystkim położenie nacisku na zdobycie przez uczniów niezbędnych kwalifikacji umożliwiających im podjęcie pracy w wyuczonym zawodzie. Jednak absolwent kończący szkołę średnią zawodową, powinien także oprócz kompetencji zawodowych posiadać elementarną wiedzę i umiejętności z zakresu kształcenia ogólnego. Dzięki nim będzie mógł w pełni funkcjonować i działać w społeczeństwie, a co ważniejsze podjąć dalsze kształcenie na uczelniach wyższych.

Cele podjętego działania:

- ✓ Poznanie stanu gotowości uczniów oraz stopnia ich motywacji do nauki przedmiotów ogólnokształcących w średniej, szkole zawodowej,
- ✓ Rozwijanie kompetencji nauczycieli w zakresie diagnozowania potrzeb szkolnych uczniów, oraz umiejętności rozwiązywania problemów, doboru odpowiednich technik i narzędzi edukacyjnych wpływających na poprawę jakości i atrakcyjności nauczania,
- ✓ Doskonalenie podstawowych kompetencji kluczowych przez nauczycieli – uczestników projektu,
- ✓ Wymiana wiedzy, umiejętności i doświadczeń w zakresie badanego problemu pomiędzy nauczycielami partnerskich szkół z Polski, Finlandii, Francji i Cypru,
- ✓ Wypracowanie wspólnie „dobrych praktyk”, służących poprawie jakości nauczania w szkołach partnerskich,
- ✓ Poprawa jakości pracy nauczycieli oraz efektywności pracy szkoły w obszarze kształcenia ogólnego w ZSG nr 1 w Krakowie.

II. SZKOŁY UCZESTNICZĄCE W BADANIU

Zespół Szkół Gastronomicznych nr 1 im. mjr. H. Sucharskiego w Krakowie, Polska
(organizator ankiety),

Keski Pohjanmaan Koulutusyhtymä w Kokkoli, Finlandia,

MFR Saint Michel Mont Mercure, Francja

Technical School of Paphos, Cypr

III. HARMONOGRAM PRZEPROWADZONEGO BADANIA

Ankieta dotycząca poziomu motywacji uczniów do nauki przedmiotów ogólnokształcących w szkole zawodowej, została przygotowana przez nauczycieli ZSG nr 1 w Krakowie realizujących projekt w ramach programu Erasmus +. Ankietę przygotowano w polsko - i angielskojęzycznej wersji zarówno w formie tradycyjnego, papierowego testu jak ankiety Formularza Google. Ankietę przygotowano w jednolitej formie dla wszystkich uczniów poddanych ankietowaniu. Badanie było anonimowe.

W pierwszej kolejności badaniu zostali poddani uczniowie Zespołu Szkół Gastronomicznych nr 1 w Krakowie. Badanie przeprowadzono w terminie od 28 stycznia – 15 lutego 2019 roku we wszystkich klasach od 1 – 4 . W sumie badaniu zostało poddanych 750 uczniów w wieku od 15 do 20 lat.

Pozostałe ankiety zostały przeprowadzone w czasie trwania mobilności nauczycieli ZSG nr 1 w szkołach partnerskich:

- 18 – 22 marca 2019 r - KPEDU Kokkola, Finlandia w ankiecie uczestniczyła grupa 140 uczniów w wieku od 16 – 20 lat,
- 7 – 11 października 2019 r. - MFR z Saint Mont Mercure, Francja w ankiecie uczestniczyła grupa 114 uczniów w wieku od 16 – 20 lat,
- Ze względu na szczególne okoliczności związane z rozwojem pandemii Covid -19, uczniowie trzeciej szkoły partnerskiej Technical School of Paphos z Cypru, wzięli udział jedynie w ankiecie online. Została ona przeprowadzona w dniach 15 – 26 marca 2021 roku. W ankiecie uczestniczyła grupa 54 uczniów w wieku od 16 – 21 lat.

ANKIETA– MOTYWACJA DO NAUKI PRZEDMIOTÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH W SZKOLE ZAWODOWEJ

Ankieta ma charakter anonimowy. Prosimy o przemyślane odpowiedzi, uwzględniające problem motywacji do nauki przedmiotów ogólnokształcących, a nie Twoje doraźne korzyści jako ucznia

1. **Płeć - K M**
2. **Oceniam siebie jako ucznia:** Bardzo dobrego dobrego przeciętnego słabego
3. **Czy uczysz się na bieżąco ?**
 - a. zawsze,
 - b. tylko wtedy, gdy spodziewam się pytania,
 - c. tylko wtedy, kiedy mam sprawdzian lub zapowiedzianą kartkówkę,
 - d. rzadko,
 - e. nigdy,
4. **Ile czasu w ciągu dnia spędzasz przy komputerze lub w mediach społecznościowych?**
 - a. 1 – 2 godzin
 - b. 2 – 3 godziny,
 - c. 3 – 4 godzin,
 - d. powyżej 4 godzin,
 - e. zdarza się, że całą noc,

5. Czy lubisz się uczyć (podkreśl jedną wybraną odpowiedź)

TAK ponieważ:	- chcę zdobywać nową wiedzę i umiejętności, - daje mi to poczucie satysfakcji, - dzięki temu mogę się rozwijać, - jestem ambitny/a, obowiązkowy/a, solidny/a, - wiedza i umiejętności na wysokim poziomie zagwarantują mi w przyszłości lepszy start w dorosłość, - oczekują tego ode mnie rodzice, - inne	NIE Ponieważ:	- pomimo moich starań, nakładu pracy ciągle mam trudności z opanowaniem wymaganej wiedzy - nie zależy mi na ocenach, - nie zależy mi na zdobywaniu nowej wiedzy i umiejętności, - wolę więcej czasu poświęcić na przyjemności, - nauka to strata czasu, - nie lubię szkoły, - inne
------------------	--	------------------	--

6. Zaznacz czynniki, które wpływają na Twoją motywację do nauki

- a. Jasne określenie przez nauczyciela wymagań edukacyjnych,
- b. Przedstawienie przez nauczyciela celów lekcji,
- c. Systematyczne ocenianie z różnych form mojej aktywności,
- d. Regularne informowanie rodziców o moich postępach w nauce,
- e. Wskazanie i omówienie przez nauczyciela popełnianych przeze mnie błędów,
- f. Uzyskanie oceny bardzo dobrej /celującej,
- g. Uniknięcie oceny niedostatecznej,
- h. Pochwała nauczyciela,
- i. Uzyskanie wyróżniającej/bardzo dobrej oceny na świadectwie,
- j. Przyjazna atmosfera podczas zajęć i poczucie bezpieczeństwa na lekcji,
- k. Wysokie wymagania nauczyciela względem uczniów,
- l. Konsekwencja nauczyciela,
- m. Sympatia do nauczyciela,
- n. Inne

7. Zaznacz czynniki, które zniechęcają cię do nauki

- a. niesprawiedliwe ocenianie przez nauczyciela,
- b. Brak wyjaśnienia ze strony nauczyciela otrzymanej oceny i omówienia popełnionych przez mnie błędów,
- c. Niedostrzeganie i niedocenianie wykonanej przeze mnie pracy,
- d. Faworyzowanie uczniów,
- e. Brak jasnych wymagań edukacyjnych i celów lekcji,
- f. Nie sprawdzanie zadań domowych oraz prac pisemnych w wymaganym terminie,
- g. Zbyt dużo materiału,
- h. Nudne lekcje,
- i. Stare, zepsute pomoce dydaktyczne,
- j. Brak zaangażowania się ze strony nauczyciela,
- k. Odwoływanie lekcji, przypadkowe zastępstwa,
- l. Wygląd sali lekcyjnej,
- m. Stresująca atmosfera na lekcji,
- n. Inne

8. Jakie metody pracy preferujesz na lekcjach:

- a. Wykład nauczyciela,
- b. Pracę w grupach,
- c. Prace w parach,
- d. Tzw. Metodę „burzy mózgów”,
- e. Pracę z tekstem, źródłem, mapą, wykresami, danymi statystycznymi, ilustracjami (*odpowiednie podkreśl*)
- f. Wykorzystywanie narzędzi TiK (filmów, prezentacji multimedialnych, zasobów Internetu, platform edukacyjnych, aplikacji Khoot, Quizizz itp.),
- g. Inne

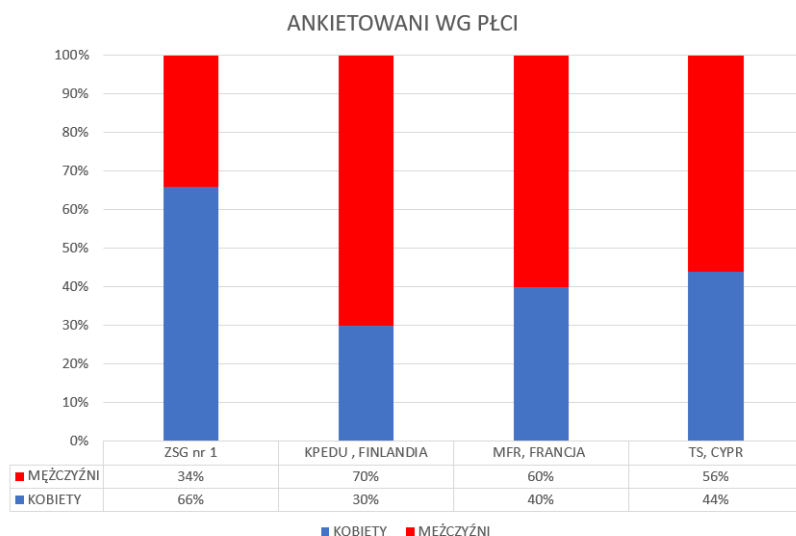
9. Czy możliwość poprawy każdej oceny, obniża Twoją motywację do nauki

TAK NIE

10. Jak powinien wyglądać i jakimi cechami charakteru powinien odznaczać się według Ciebie idealny nauczyciel?

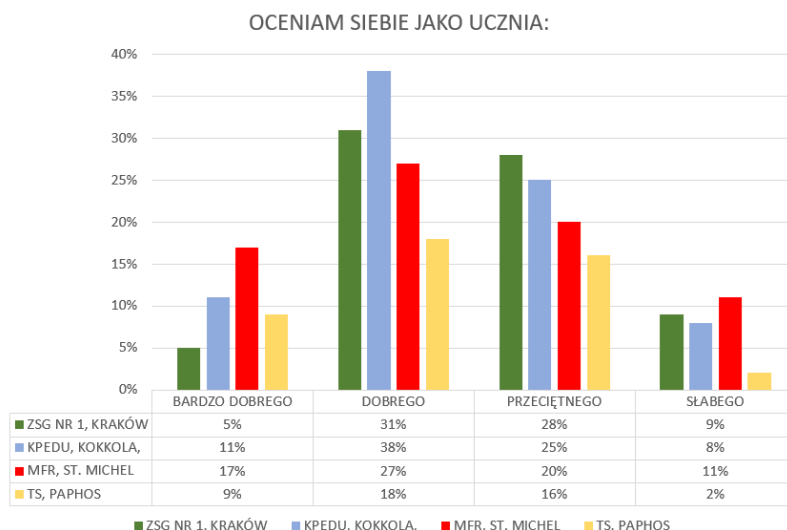
IV. ANALIZA PROCENTOWA WYNIKÓW ANKIETY

1). Anketowani wg płci

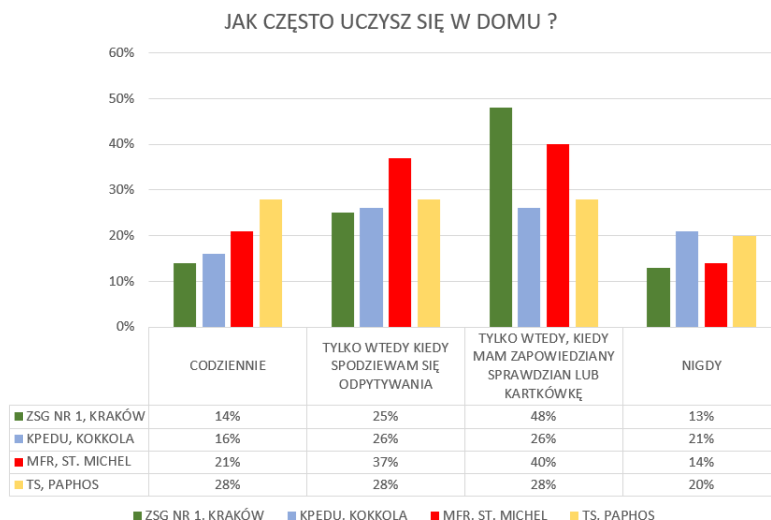
W badaniu wzięło udział 1108 uczniów z czterech partnerskich szkół. 55% ankietowanych stanowili mężczyźni (odpowiednio: ZSG nr 1 – 34%, KPEDU – 70%, MFR – 60%, Technical School – 56%). 45 % respondentek stanowiły kobiety (odpowiednio: ZSG nr 1 – 66%, KPEDU – 30%, MFR – 40%, Technical School – 44%).

2). Samoocena ucznia.

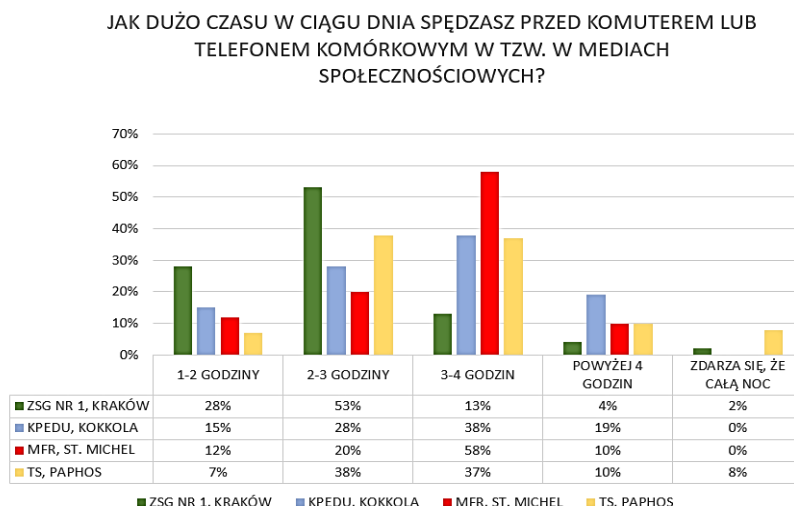
W tym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o swoją samoocenę jako ucznia. Największą grupę wśród ankietowanych stanowią uczniowie, którzy oceniają siebie jako ucznia dobrego – 30% odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 – 31%, KPEDU – 38%, MFR – 27%, Technical School – 18%). Swoje możliwości jako ucznia przeciętnego wskazuje 26% badanych (odpowiednio: ZSG nr 1 – 28%, KPEDU – 25%, MFR – 20%, Technical School – 16%). Zaledwie 7% ankietowanych uważa siebie za ucznia bardzo dobrego (odpowiednio: ZSG nr 1 – 5%, KPEDU – 11%, MFR – 17%, Technical School – 9%), a o jeden procent więcej uważa się za ucznia słabego – 8% (odpowiednio: ZSG nr 1 – 9%, KPEDU – 8%, MFR – 11%, Technical School – 2%).

3). Systematyczność uczenia się wśród uczniów

W tym pytaniu uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź o to, jak często uczą się w domu. 43% wszystkich badanych odpowiedziało, że uczą się tylko wtedy, kiedy ma zapowiedziany pisemny sprawdzian wiadomości (odpowiednio: ZSG nr 1 – 48%, KPEDU – 26%, MFR – 40%, Technical School – 28%) a prawie ¼ badanych tj. 26%, wskazała, że do nauki w domu motywuje ich możliwość ustnego odpytywania na lekcji (odpowiednio: ZSG nr 1 – 25%, KPEDU – 26%, CFA – 37%, Technical School – 28%). Grupa 19% ankietowanych wskazała, że uczą się codziennie (odpowiednio: ZSG nr 1 – 14%, KPEDU – 16%, MFR – 21%, Technical School – 28%) a 17% respondentów, że nie robi tego nigdy (odpowiednio: ZSG nr 1 – 13%, KPEDU – 21%, MFR – 14%, Technical School – 20%).

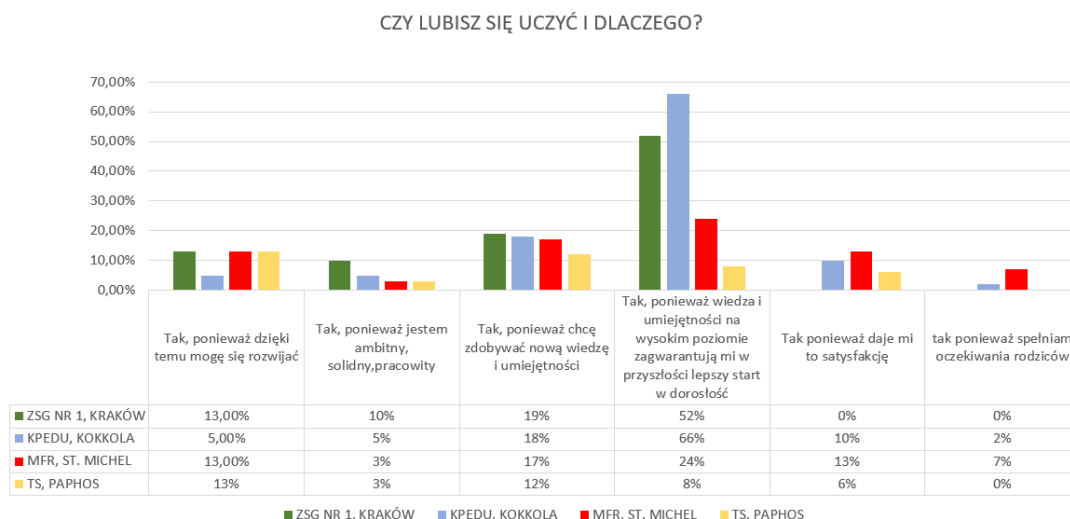
4) Jak dużo czasu w ciągu dnia spędzasz przed komputerem lub telefonem komórkowym w tzw. mediach społecznościowych?

W pytaniu 4 uczniowie zostali poproszeni o wskazanie ile czasu dziennie przeznaczają na korzystanie z zasobów Internetu w tym – Facebooka, Instagrama, YouTube’a, platform streamingowych itp. 45% badanych wskazało, że w zasobach Internetu spędza od 2-3 godzin dziennie (odpowiednio: w ZSG nr 1 – 53%, KPEDU – 28%, MFR – 20%, Technical School – 38%). 22% ankietowanych wskazało, że w zasobach Internetu spędza od 3 – 4 godzin dziennie (odpowiednio: ZSG nr 1 - 13%, KPEDU – 38%, MFR – 58%, Technical School – 37%).

Tylko 6% ankietowanych odpowiedziało, że spędza przed komputerem/ telefonem komórkowym ponad 4 godziny dziennie (odpowiednio: ZSG nr 1 – 4%, KPEDU – 19%, MFR – 10%, Technical School – 10%) a 1% , że nawet całą noc (odpowiednio: ZSG nr 1 – 2%, KPEDU – 0%, MFR – 0%, Technical School – 8%)

5) Czy lubisz się uczyć i dlaczego?

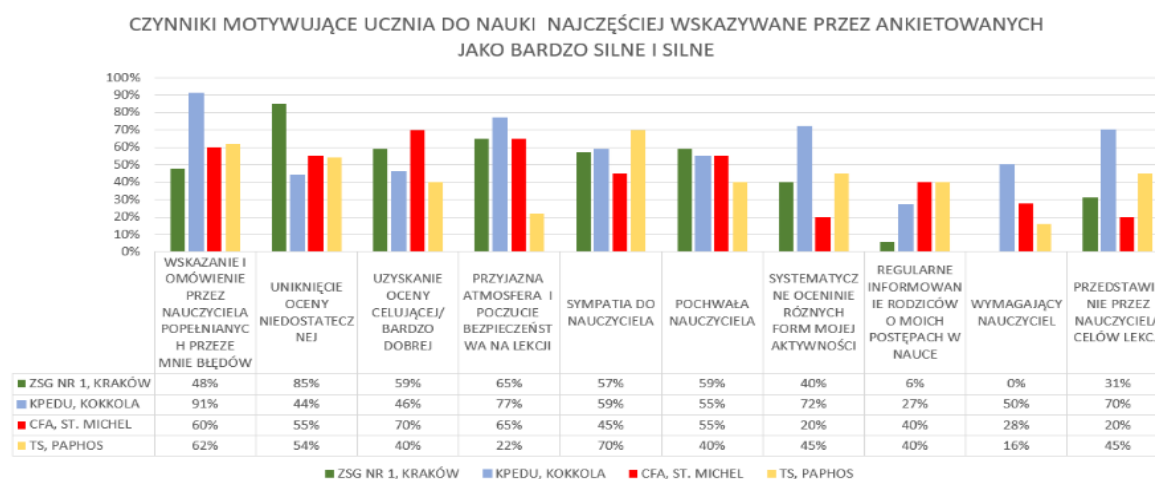
W pierwszej części pytania 5, ankietowani zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie „Czy lubią się uczyć?”. 75% z nich wskazało odpowiedź twierdzącą (odpowiednio: ZSG nr 1 - 66 %, KPEDU – 93%, MFR – 75%, Technical School – 76%). Najczęściej wskazywanym powodem dla, którego uczniowie lubią naukę, 48% ankietowanych wskazało, że jest to chęć zdobycia wiedzy i umiejętności na wysokim poziomie, które zagwarantują im w przyszłości lepszy start w dorosłość (odpowiednio: ZSG nr 1 - 52%, KPEDU – 66%, MFR – 24%, Technical School – 8%). Uczniowie z Technical School w Paphos wskazali, natomiast, że dla nich najważniejszym powodem, dla którego lubią się uczyć jest możliwość rozwoju 13% . 3% badanych wskazało, że lubią się uczyć, bo daje im to satysfakcję (uczniowie ZSG nr 1 nie wybrali w ogóle tej wypowiedzi). 1% uczniów lubi się uczyć ponieważ w ten sposób spełnia oczekiwania rodziców.

Grupa 25% badanych uczniów przyznała, że nie lubi się uczyć. 13 % respondentów wskazało, że powodem takiego stanu rzeczy jest brak widocznych efektów uczenia się mimo wkładanego wysiłku i pracy z ich stron (odpowiednio: ZSG nr 1 - 54%, KPEDU – 0%, CFA – 1%, Technical School – 0%). 14 % wskazało, że woli poświęcać czas na własne przyjemności (odpowiednio: ZSG nr 1 - 34%, KPEDU – 5%, CFA – 4%, Technical School – 2%).

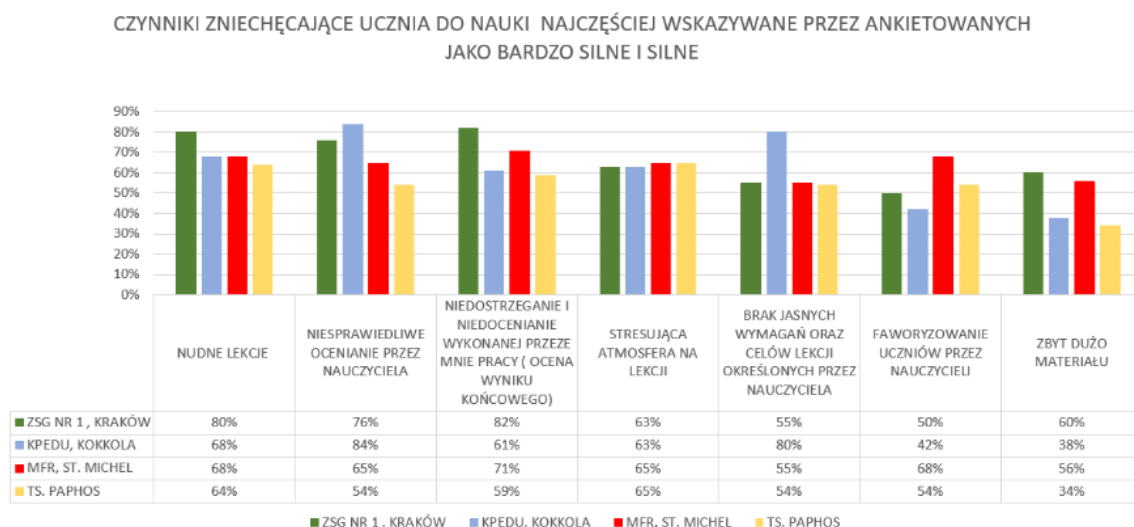
6) Czynniki motywujące ucznia do nauki

W pytaniu 6 ankietowani zostali poproszeni o zaznaczenie czynników, które wpływają na ich motywację do nauki. Najczęściej podawane odpowiedzi zostały ujęte w zestawieniu poniżej.

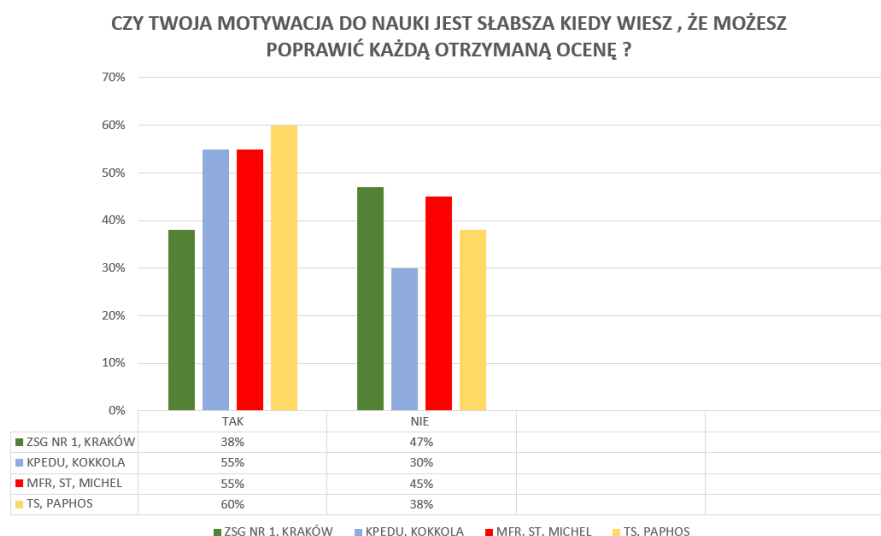
Na wykresie zostały ujęte najważniejsze czynniki, które uczniowie wskazali jako te, które bardzo silnie i silnie motywują ich do nauki. Wśród najczęściej pojawiających się odpowiedzi 65% ankietowanych podało, że najważniejszym czynnikiem motywującym ich do nauki jest wskazanie i omówienie przez nauczyciela popełnianych błędów (odpowiednio: ZSG nr 1 - 48%, KPEDU – 91%, MFR – 60%, Technical School – 62%). Kolejne wskazania ankietowanych koncentrują się na ocenach jako czynnikach silnie motywujących ich do nauki. Dla 59% ankietowanych uniknięcie oceny niedostatecznej jest silnie motywujące (odpowiednio: ZSG nr 1 - 85%, KPEDU – 44%, MFR – 55%, Technical School – 54%). Z kolei 53% odpowiadających wskazało, że silną motywacją jest dla nich możliwość uzyskania wysokiej oceny z przedmiotu (odpowiednio: ZSG nr 1 - 59%, KPEDU – 46%, MFR – 70%, Technical School – 40 %). Kolejnym czynnikiem, który wpływa na motywację jest atmosfera i poczucie bezpieczeństwa panujące na zajęciach lekcyjnych. Czynnikiem ten wskazało 57% ankietowanych, chociaż dla uczniów Technical School z Paphos nie jest to czynnik silnie motywujący (odpowiednio: ZSG nr 1 - 65%, KPEDU – 77%, MFR – 75%, Technical School – 22%). 57% ankietowanych odpowiedziało, że sympatia do nauczyciela ma wpływ na ich zaangażowanie się w naukę. Dla uczniów z Technical School w Paphos jest to czynnik silnie motywujący (odpowiednio: ZSG nr 1 - 57%, KPEDU – 59%, MFR – 45%, Technical School – 70 %). Pochwała nauczyciela wpływa motywująco na 52% badanych (odpowiednio: ZSG nr 1 - 59%, KPEDU – 55%, MFR – 55%, Technical School – 40%). Wśród czynników motywujących uczniów do nauki 44% respondentów, wskazało, że systematyczność oceniania przez nauczyciela różnych form aktywności ucznia ma działanie motywujące a dla uczniów z Kokkoli jest to czynnik silnie motywujący (odpowiednio: ZSG nr 1 - 40%, KPEDU – 72%, MFR – 20%, Technical School – 45%). Dla 41% uczestników badania ważne jest, kiedy nauczyciel przedstawia cele lekcji, dla uczniów z Finlandii jest to czynnik silnie motywujący (odpowiednio: ZSG nr 1 - 31%, KPEDU – 70%, MFR – 20%, Technical School – 45%). Uczestnicy ankiety zostali zapytani czy regularne informowanie rodziców o ich postępach w nauce przez szkołę wpływa na poziom ich motywacji. Tylko 28% odpowiedziało, że ma to wpływ (odpowiednio: ZSG nr 1 - 6%, KPEDU – 27%, MFR – 40%, Technical School – 40%). Ostatnim czynnikiem służącym motywacji wskazywanym przez badanych jest wymagający nauczyciel. 23 % respondentów dało taką odpowiedź, niestety dla uczniów ZSG nr 1 nie jest to w ogóle czynnik wpływający na poziom motywacji (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 50%, MFR – 28%, Technical School – 16%).

7) Czynniki zniechęcające / obniżające motywację ucznia do nauki

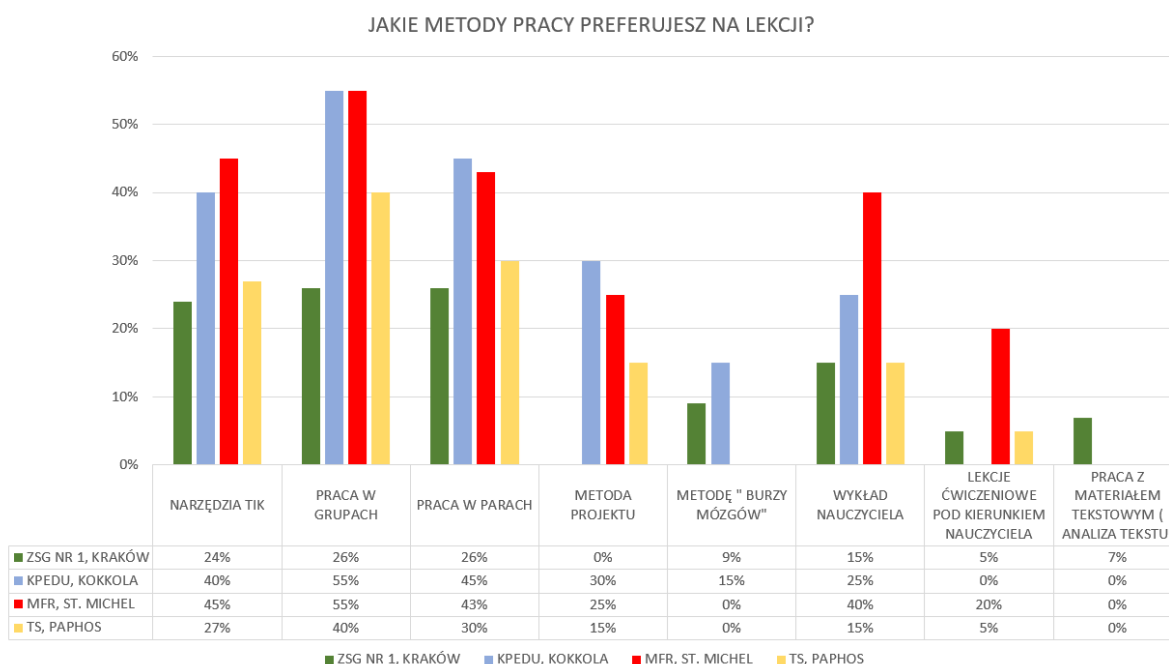
W tym pytaniu ankietowani zostali poproszeni o wskazanie czynników, które powodują obniżenie ich motywacji do nauki lub całkowite zniechęcenie. Najczęściej podawane odpowiedzi zostały ujęte w zestawieniu powyżej. W odpowiedziach, których udzielili ankietowani na pierwszym miejscu wśród czynników demotywujących znalazły się nudne lekcje – 70% ankietowanych (odpowiednio: ZSG nr 1 - 80%, KPEDU – 68%, MFR – 68%, Technical School – 64%). Następnie 69% ankietowanych wskazało niesprawiedliwe ocenianie przez nauczycieli (odpowiednio: ZSG nr 1 - 76%, KPEDU – 84%, MFR – 65%, Technical School – 54%). Czynnikiem silnie demotywującym do nauki dla 68% respondentów jest niedostrzeganie i niedocenie przez nauczyciela wysiłku ucznia i jego wkładu pracy, a jedynie ocenianie końcowego wyniku (odpowiednio: ZSG nr 1 - 82%, KPEDU – 61%, MFR – 71%, Technical School – 59%). 64% badanych uczniów wskazało, że stresująca atmosfera na zajęciach obniża poziom ich motywacji (odpowiednio: ZSG nr 1 - 63%, KPEDU – 63%, MFR – 65%, Technical School – 65%). Dla 61% uczniów czynnikiem demotywującym jest brak jasnych wymagań oraz celów lekcji (odpowiednio: ZSG nr 1 - 55%, KPEDU – 80%, MFR – 55%, Technical School – 54%). Na stopień zniechęcenia wpływa także faworyzowanie wybranych uczniów przez nauczycieli. Takiej odpowiedzi udzieliło 53% respondentów (odpowiednio: ZSG nr 1 - 50%, KPEDU – 42%, MFR – 68%, Technical School – 54%). Ostatnim, wskazanym czynnikiem obniżającym gotowość ucznia do nauki, jest zbyt dużo materiału – 47 % odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 - 60%, KPEDU – 38%, MFR – 56%, Technical School – 34%).

8) Wpływ możliwości poprawy ocen na motywację ucznia do nauki.

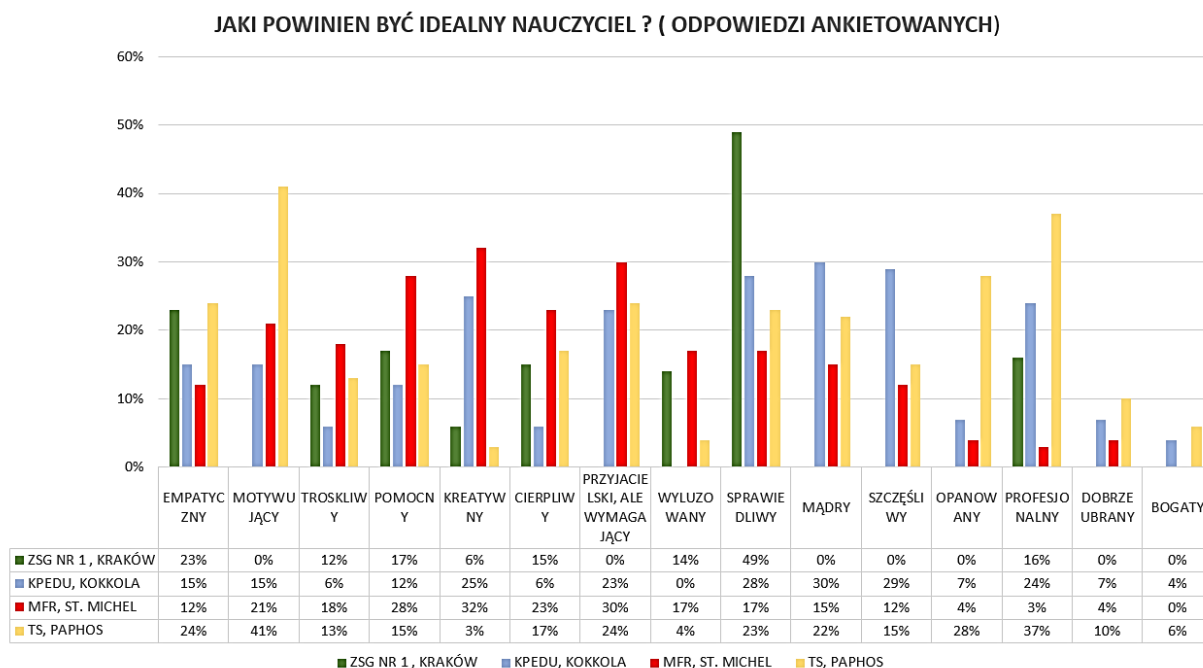
W pytaniu 8, uczestnicy badania zostali poproszeni o odpowiedź „czy ich motywacja do nauki jest słabsza kiedy wiedzą, że mogą poprawić każdą otrzymaną ocenę”? 52% respondentów odpowiedziało twierdząco na to pytanie w tym aż 60% uczniów z Technical School z Paphos (odpowiednio: ZSG nr 1 - 38%, KPEDU – 55%, MFR – 55%, Technical School – 60%). 40 % uważa, że fakt iż mogą poprawić każdą uzyskaną ocenę nie wpływa na ich pierwotną motywację (odpowiednio: ZSG nr 1 - 47%, KPEDU – 30%, MFR – 45%, Technical School – 38%).

9) Metody i narzędzia pracy preferowane przez ucznia

W pytaniu 9 ankieterzy zapytali uczniów o wskazanie metod jakimi lubią pracować na lekcji, w których mogą w pełni wykorzystać swoją wiedzę i umiejętności. Spośród podanych przykładów uczniowie mogli wskazać dowolną ilość odpowiedzi. Najczęściej preferowanymi metodami pracy na lekcji są: praca w grupach – 44% odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 - 26%, KPEDU – 55%, MFR – 55%, Technical School – 40%) oraz praca w parach 36% wskazań (odpowiednio: ZSG nr 1 - 26%, KPEDU – 45%, MFR – 43%, Technical School – 30%). 28 % ankietowanych jako swoją ulubioną metodę pracy wskazało wykorzystanie narzędzi TIK – platform edukacyjnych, aplikacji, filmów, prezentacji, stron i programów internetowych itp. (odpowiednio: ZSG nr 1 - 24%, KPEDU – 40%, MFR – 45%, Technical School – 27%). 23% badanych uczniów wskazało na wykład nauczyciela, jako swoją ulubioną metodę uczestniczenia w lekcji (odpowiednio: ZSG nr 1 - 15%, KPEDU – 25%, MFR – 40%, Technical School – 15%). Najmniejszą popularnością wśród odpowiedzi cieszyła się metoda projektu – 17%, w ZSG nr 1 nikt nie wskazał takiej odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 30%, MFR – 25%, Technical School – 15%). Jak wynika z ankiety lekcje ćwiczeniowe pod kierunkiem nauczyciela preferuje jedynie 12% ankietowanych (odpowiednio: ZSG nr 1 - 5%, KPEDU – 0%, MFR – 20%, Technical School – 5%) a burza mózgów jest atrakcyjna zaledwie dla 6 % badanych uczniów (odpowiednio: ZSG nr 1 - 9%, KPEDU – 15%, MFR – 0%, Technical School – 0%). Jedynie uczniowie ZSG nr 1 wskazali metodę pracy z tekstem (analizę tekstu) co stanowi zaledwie 1% odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 - 7%, KPEDU – 0%, MFR – 0%, Technical School – 0%).

10) Jak powinien wyglądać i jakimi cechami charakteru powinien odznaczać się według Ciebie idealny nauczyciel?

W ostatnim pytaniu ankiety uczniowie zostali poproszeni o wymienienie cech jakimi powinien odznaczać się idealny nauczyciel. Ankietowani mieli możliwość wielokrotnego wskazania. Według uczestników badania, idealny nauczyciel powinien być przede wszystkim sprawiedliwy. Tak odpowiedziała największa liczba ankietowanych 29% a dla uczniów ZSG nr 1 jest to najważniejsza cecha nauczyciela (odpowiednio: ZSG nr 1 - 49%, KPEDU – 28%, MFR – 17%, Technical School – 23%). Respondenci wskazali także, iż prawdziwego nauczyciela powinien cechować profesjonalizm – 20% odpowiedzi, z czego dla uczniów Technical School jest to silna cecha (odpowiednio: ZSG nr 1 - 16%, KPEDU – 24%, MFR – 3%, Technical School – 37%). 19 % badanych wskazuje, że idealny nauczyciel powinien być przyjacielski, ale wymagający oraz motywujący ucznia do działania. 18 % odpowiadających wymieniło empatię i pomoc jako czynniki charakteryzujące wzorowego nauczyciela. Wśród wymienionych przez badanych cech znalazła się również kreatywność – 17% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 6%, KPEDU – 25%, MFR – 32%, Technical School – 3%), mądrość – 16% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 30%, MFR – 15%, Technical School – 22%), cierpliwość – 15% odpowiedzi (odpowiednio: ZSG nr 1 - 15%, KPEDU – 6%, MFR – 23%, Technical School – 17%), szczęście – 14% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 29%, MFR – 12%, Technical School – 15%), troskliwość – 12% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 12%, KPEDU – 6%, MFR – 18%, Technical School – 13%), opanowanie – 9% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 7%, MFR – 4%, Technical School – 28%), wyluzowanie – 8% (odpowiednio: ZSG nr 1 - 14%, KPEDU – 0%, MFR – 17%, Technical School – 4%). 5% ankietowanych wskazało, że ważny jest wygląd nauczyciela (odpowiednio: ZSG nr 1 - 0%, KPEDU – 7%, MFR – 4%, Technical School – 10%). 2% badanych odpowiedziało, że ważne jest dla nich to, żeby nauczyciel był bogaty, takie odpowiedzi pojawiły się wśród uczniów ankietowanych z Finlandii – 4% odpowiedzi i Cypru – 6% respondentów.

PODSUMOWANIE

W procesie edukacji motywacja odgrywa bardzo istotną rolę. Jest motorem napędzającym uczniowską aktywność oraz jego chęć nauki i rozwoju. Z odpowiedzi udzielonych przez ankietowanych widać, że pomimo różnic wynikających z odmienności systemów nauczania w szkołach partnerskich, czynniki motywujące i zniechęcające ucznia do nauki są bardzo podobne.

Uczniowie biorący udział w badaniu umiejscowili siebie w przedziale uczniów dobrych (30%) oraz przeciętnych (26%). W zdecydowanej większości uczniowie lubią się uczyć (75%) a głównym powodem dla którego to robią jest chęć zdobycia wiedzy i umiejętności na wysokim poziomie, które zagwarantują im w przyszłości lepszy start w dorosłość (48%). Czynnikiem, który wpływa negatywnie na stosunek do nauki dla 13% badanych, jest poczucie porażki pomimo zaangażowania z ich strony i wkładu pracy. Młodzież uczestnicząca w badaniu spędza przed komputerem lub telefonem komórkowych śledząc media społecznościowe i korzystając z zasobów Internetu porównywalną ilość czasu. Średnio jest od 2 – 3 godzin dziennie (55%).

Na pytanie postawione ankietowanym, jakie czynniki mającą wpływ na ich motywację do nauki, uczniowie odpowiadali, że najsilniej motywującym ich czynnikiem jest wskazanie i omówienie przez nauczyciela popełnianych przez ucznia błędów (65%). Informacja zwrotna od nauczyciela oraz wskazanie przez niego słabych i mocnych stron wykonanego zadania, wzmacnia u ucznia ochotę do pracy, a także wpływa na jego rozwój i samodoskonalenie, pozwala na uniknięcie podobnych błędów w przyszłości.

Jak wynika z ankiet czynnikiem silnie motywujący uczniów do nauki jest cały system związany z ocenianiem ich osiągnięć. Dla 69% ankietowanych możliwość sprawdzenia ich wiedzy i umiejętności na lekcji, czy to poprzez możliwość odpytania ustnego z bieżącego materiału czy też sprawdzianu, jest powodem dla, którego uczeń jest gotów poświęcić dodatkowy czas na naukę w domu. Kwestia samych ocen, jakie uczeń może uzyskać, również wpływa na stopień jego motywacji, zarówno jeśli chodzi o uniknięcie oceny niedostatecznej (59%) jak i otrzymanie oceny najwyższej (53%). Systematyczna kontrola wiedzy i umiejętności z różnych form aktywności ucznia, to również czynnik motywujący (44%), podobnie jak atmosfera panująca na zajęciach, poczucie bezpieczeństwa (57%), czy docenianie wysiłku wykonanego przez ucznia i pochwała nauczyciela (52%). Jak wynika z odpowiedzi ankietowanych regularne informowanie rodziców o postępach w nauce nie ma zdaniem uczniów silnego wpływu na ich motywację do nauki (28%).

Dla ponad połowy respondentów sytuacją, która osłabia poziom motywacji do nauki, jest możliwość poprawy każdej otrzymanej oceny (52%).

Wśród czynników zniechęcających do nauki dominują: nudne lekcje (70%), niesprawiedliwe ocenianie przez nauczycieli (69%), niedostrzeganie i niedocenianie przez nauczyciela wysiłku i wkładu pracy ucznia w zależności od jego możliwości , a jedynie ocenianie końcowego wyniku (68%), brak jasnych wymagań oraz celów lekcji stresująca atmosfera na zajęciach (64%) , faworyzowanie wybranych uczniów przez nauczycieli (53%), zbyt dużo materiału (47%).

Z odpowiedzi ankietowanych wynika że dużą rolę w kształtowaniu postaw i chęci ucznia do kształcenia odgrywa nauczyciel. Jego profesjonalizm (20%), rzetelne ocenianie (29%), umiejętności nawiązywania odpowiednich relacji (19%), empatia (18%), kreatywność (17%), cierpliwość (15%), opanowanie (9%) oraz znajomość nowoczesnych narzędzi i metod dydaktycznych, ma duży wpływ na gotowość i nastawienie ucznia do nauki.

WNIOSKI

- ✓ Jasne określanie wymagań edukacyjnych oraz celów lekcji realizowanych podczas zajęć (uczeń chciałby wiedzieć czego i po co się uczy),
- ✓ Przekazywanie uczniom jasnych kryteriów oceny jego pracy, uczeń powinien mieć przekonanie, że ocena nie zależy od ukrytej woli nauczyciela,

- ✓ Systematyczne sprawdzanie wiedzy i umiejętności uczniów podczas zajęć lekcyjnych, stosowanie różnorodnych form pracy podlegających ocenie,
- ✓ Precyzyjne określenie przez nauczyciela, które z wykonywanych na ocenę prac, uczeń musi zaliczyć/ poprawić na ocenę pozytywną (możliwość poprawy każdej oceny obniża motywację ucznia),
- ✓ Rzetelne wskazanie i omówienie popełnianych przez ucznia błędów, wskazywanie mocnych i słabych stron; w sytuacji pojawiających się błędów wyjaśnienie ich; w pracach pisemnych stosowanie odpowiednich komentarzy,
- ✓ Podnoszenie niskiej samooceny uczniów, wspieranie, chwalenie i docenianie wysiłku i wkładu pracy ucznia w kontekście jego możliwości edukacyjnych, indywidualizowanie stopnia trudności zadawanych zadań, podnoszenie wiary w możliwość odniesienia sukcesu (85% ankietowanych uczniów ZSG nr 1 jako główny czynnik motywacji wskazało na "uniknięcie oceny niedostatecznej"),
- ✓ Ograniczenie nadmiaru materiału, skoncentrowanie się jedynie na konkretnych wymaganiach wynikających z podstawy programowej a w przypadku przedmiotów maturalnych, także wymagań egzaminu maturalnego,
- ✓ Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i komfortu pracy na zajęciach lekcyjnych,
- ✓ Unikanie rutyny; dążenie do zainteresowania uczniów treścią wykonywanych zadań, pobudzanie ciekawości poznawczej; wprowadzenie różnorodnych środków i metod dydaktycznych, nowoczesnych narzędzi TIK w tym wykorzystanie możliwości platformy MS Teams jako przestrzeni do powtarzania materiału lub samodzielnej pracy ucznia,
- ✓ Zwiększenie ilości metod aktywizujących ucznia na lekcji (praca w grupach, praca w parach), uczynienie ucznia „współodpowiedzialnym” za przebieg i realizację celów lekcji,
- ✓ Wzbudzanie wśród uczniów pozytywnego stosunku do szkoły, przedmiotu oraz nauczycieli,
- ✓ Budowanie zdrowych relacji nauczyciel – uczeń, opartych o profesjonalizm, mądrość, szacunek i empatię,